

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2017/18

Destinace (země, město): Ukrajina, Užhorod

Jméno, příjmení: Mgr. Petra Zlámaná

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Užhorodská státní univerzita, Filologická fakulta, katedra slovenštiny

Lektor působí na Filologické fakultě Užhorodské státní univerzity, na katedře slovenského jazyka. Český jazyk je zde vyučován pátým rokem, jazyk slovenský již 20 let, proto je zázemí pro výuku slovenštiny lepší a studenti mají mnohem více příležitostí k výjezdu na Slovensko (měsíční kurzy, semestrální i roční stáže, exkurze, kurzy pro pedagogy.)

Katedra získala akreditaci pro bakalářské i magisterské studium českého i slovenského jazyka a literatury. Bakalářské studium trvá 4 roky, magisterské 1,5 roku a je studiem dálkovým, bakalářské studium prezenčním. Český jazyk nelze studovat v kombinaci s jiným jazykem či oborem. Na fakultě nejsou k dispozici žádné fakultativní kurzy českého jazyka.

Katedra je částečně vybavena novějším nábytkem, jedním magnetofonem a jedním počítačem s tiskárnou. Tonery a papíry si vyučující kupují většinou sami, fakulta poskytuje kancelářské potřeby jen omezeně. Významně ji dotuje slovenský lektor, který dostává pravidelné finanční prostředky přímo na nákup kancelářských potřeb.

V akademickém roce 2017/18 v 1. ročníku studovalo český jazyk a literaturu 5 studentů, ve 2. ročníku 6 studentů, ve 3. ročníku 5 studentů, ve 4. ročníku 6 studentů. Kromě lektora zde dále vyučují český jazyk doc. Natálie Petrica, doc. Julie Jusyp-Jakimovič, Mgr. Olena Medencij, všechny tři vyučují také na slovenském oddělení.

Lektor je povinen při plném úvazku odpracovat 591 hodin přímé pedagogické činnosti za oba semestry. V zimním semestru lektor vyučoval tyto předměty:

- 1) Úvodní jazykový seminář – 1. ročník, lektor vedl semináře, používaná učebnice *Český jazyk* (Danilenko); během semestru studenti absolvují dva modulové testy, zápočet a zkoušku;
- 2) Fonetika a fonologie – 2. ročník, přednášky, *Zvuková stránka češtiny* (Kuldanová); během semestru studenti absolvují jeden modulový test, zápočet a zkoušku;
- 3) Slovo tvorba – 2. ročník, přednášky, *Současný český jazyk* (Mališ, Suk, Machová); během semestru studenti absolvují jeden modulový test, zápočet a zkoušku;
- 4) Morfologie – 1. ročník, přednášky a semináře, *Příruční mluvnice češtiny*; během semestru studenti absolvují dva modulové testy, zápočet a zkoušku;
- 5) Pravopis – 3. ročník, semináře, *Český pravopis Expres* (Gazdíková); během semestru studenti absolvují jeden modulový test a zápočet;
- 6) Syntax – 4. ročník, přednášky, *Skladba spisovné češtiny* (Grepl, Karlík); během semestru studenti absolvují dva modulové testy, zápočet a zkoušku;
- 7) Rétorika – 4. ročník, přednášky a semináře, *Rétorika a komunikační kompetence* (Krobotová); během semestru studenti absolvují modulový test a zápočet;
- 8) Stylistika – 4. ročník, přednášky a semináře, *Stylistika českého jazyka* (Mitter); během semestru studenti absolvují jeden modulový test a zápočet;

V letním semestru lektor vyučoval tyto předměty:

- 1) Úvodní jazykový seminář – 1. ročník, semináře, učebnice *Český jazyk* (Danilenko); během semestru studenti absolvují dva modulové testy, zápočet a zkoušku;
- 2) Lexikologie - 2. ročník, přednášky, *Příruční mluvnice češtiny*; během semestru studenti absolvují dva modulové testy, zápočet a zkoušku;
- 3) Ortoepie – 3. ročník, semináře a přednášky, *Základy české ortoepie* (Zeman); během semestru studenti absolvují modulový test a zápočet;
- 4) Morfologie – 3. ročník, semináře a přednášky, *Příruční mluvnice češtiny*; během semestru studenti absolvují jeden modulový test, zápočet a zkoušku;

Další povinnosti lektora v zimním semestru bylo vypracovat studijní plány všech disciplín, které lektor v daném semestru vyučuje: fonetika, fonologie, slovo tvorba, morfologie, syntax, úvodní jazykový seminář, pravopis, stylistika, rétorika; vedení ročníkových (4 studenti) a bakalářských prací (2 studenti). Studenti

v rámci jednotlivých disciplín absolvují 2 modulové testy, případně zápočet a zkoušku. Jejich vypracování je také povinností lektora, podobně jako konzultace každý týden a účast na zasedání katedry 1x - 2x za měsíc.

V zimním semestru dále lektor absolvoval několik akcí společně se studenty: dvě setkání s delegací kraje Vysočina (studentky 4. ročníku na setkání tlumočily), návštěva *Podzimního knižního veletrhu* v Havlíčkově Brodě, večer věnovaný českým Vánocům a novoročním tradicím.

Také v letním semestru lektor musel vypracovat studijní plány všech jím vyučovaných předmětů, tedy ortoepie, lexikologie, morfologie, dále modulové a zápočtové testy, otázky ke zkoušce a poskytoval konzultace studentům, vedl ročníkové a bakalářské práce a byl členem komise při obhajobě ročníkových prací, dále členem komise při státních závěrečných zkouškách z českého jazyka a literatury a členem komise při obhajobě bakalářských prací a členem odvolací komise. V obou semestrech je navíc každá odučená hodina či aktivita dokumentována v písemné podobě – administrativní zátěž je pro všechny vyučující značná. Lektor v tomto semestru také musel vypracovat podle zadaného schématu testové otázky k přijímacímu řízení pro magisterské obory: testy z morfologie, syntaxe, lexikologie, slovtvorby a fonetiky a fonologie. Každá disciplína obsahovala padesát otázek a pět odpovědí, z nichž jedna byla správná. Lektor musí podle smlouvy také vystupovat na konferencích, v tomto roce se jednalo o konference pořádané univerzitou, z nichž jedna z nich byla konferencí s mezinárodní účastí.

V letním semestru absolvoval lektor se studenty tyto akce: *Dny Česka a Slovenska v Užhorodě* (představení Divadla na Jezerce *Shylock* v hlavní roli s Milanem Kňažkem, který za tuto roli získal v roce 2016 cenu Thálie; beseda studentů českého a slovenského oddělení s Milanem Kňažkem; beseda studentů obou oddělení s českým konzulem ve Lvově, slovenským konzulem v Užhorodě a proděkankou univerzity; týdenní promítání českých filmů v kinosále univerzity, výstava knih o T. G. M. z fondu univerzity a fotografií poskytnutých českým konzulátem ve Lvově pod názvem *Já, Masaryk*), návštěva knihovny a archivu Užhorodské národní univerzity; kulatý stůl na počest prof. Pavla Čučka.

Během letních prázdnin je povinností lektora najít a zajistit studentům bezplatnou jazykovou praxi v České republice. Po několika pokusech se podařilo domluvit s krajem Vysočina týdenní pobyt pro studenty 1. ročníku na letním tanečně-pohybovém kempu v Pelhřimově, lektor se akce účastní také. Cílem je, aby se studenti seznámili s českým prostředím a slyšeli „živou“ češtinu. Studenti 2. ročníku absolvují *Letní žurnalistickou školu* v Havlíčkově Brodě. Obě akce probíhají v srpnu.

Lektor je ubytován na koleji pro univerzitní pracovníky. Koleje obecně nesplňují hygienické ani bezpečnostní normy, na sousední koleji byl během letního semestru rozsáhlý požár. Na kolejích je velká zima, je nutné zakoupení přímotopu či podobného zařízení. Kolej ani zdaleka neposkytuje podmínky, na které jsme zvyklí z českého prostředí. Avšak buňka, kde je lektor ubytován, byla na začátku akademického roku zrekonstruována (vymalována, nová okna, nový nábytek). Buňka představuje dva malé pokoje a společnou kuchyň a sociální zařízení, je v ní ubytován český a slovenský lektor. K dispozici je pračka, sporák s troubou, mikrovlnka.

Lektor velice oceňuje pomoc a podporu českého konzulátu ve Lvově. Kromě konzulátu má velkou zásluhu na fungování lektorátu Kraj Vysočina. Ten poskytl univerzitě milionové finanční prostředky prostřednictvím *Fondu Visa*. Ty byly využity na rekonstrukci tří učeben na filologické fakultě. Žádná z učeben bohužel není k dispozici jen pro katedru slovenského jazyka, lektor má však možnost vyučovat v nejmenší z nich. Vzhledem k reprezentativnímu vzhledu jsou učebny vyžívány i jinými katedrami. Ostatní učebny jsou v katastrofálním stavu, filologická fakulta sídlí v budově z 50. let. Problémem je opět, podobně jako na koleji, obrovská zima během zimního a jarního období.

Kraj Vysočina také umožňuje studentům bezplatnou účast na *Letní žurnalistické škole* v Havlíčkově Brodě, na *Podzimním knižním veletrhu* tamtéž a na *Letním tanečně-pohybovém kempu* v Pelhřimově. Vzhledem k tomu, že studenti nemají žádnou jinou možnost navštívit ČR, velice si této možnosti váží. Bohužel, studenti nemají možnost získat česká stipendia v rámci kvót. Žádat mohou, ale stipendia jsou přidělována ukrajinskými úřady v Kyjevě, proto vzhledem ke korupčnímu prostředí, které v celé zemi panuje, není nejmenší šance, že by je získali.

V Praze dne 30. července 2018

Mgr. Petra Zlámaná